

Gemeente **Zeist**

RAADSVORSTEL BREDE MILIEUVISIE ZEIST (GEWIJZIGD)

Portefeuillehouder	Sander Jansen	Ronde Tafel	6 september 2016
Opsteller	Inge Broekstra/Ieke Roelofs	Debat	20 september 2016
Zaak/stuknummer	16RAAD0024	Raadsvergadering	4 oktober 2016

Versienr.	Datum	Opsteller	Toelichting	(help)
1.0				
2.0	23 sept	I.H. Broekstra	naar aanleiding van Debat: aanpassingen zijn geel gearceerd	

Maatschappelijk effect en doel van het voorstel

We zien een droom. Deze droom is samen met inwoners, ondernemers, vertegenwoordigers van groene groepen, omgevingsdienst en gemeente tot stand gekomen. We kunnen de droom alleen waarmaken als we als gemeente en samenleving gezamenlijk in actie komen. Die beweging willen we met de Brede Milieu Visie in gang zetten.

Voorstel

1. De Brede Milieuvisie vaststellen;
2. Het milieubeleidsplan 2008-2012 intrekken;
3. In het op te stellen uitvoeringsplan verdere uitwerking geven aan de 4 pijlers in de vorm van richtinggevendende doelen, waarna dit eerste uitvoeringsplan ter vaststelling aan uw raad zal worden aangeboden;
4. De raad jaarlijks in een raadsinformatiebijeenkomst op de hoogte stellen van de plannen en de voortgang (evaluatie).

Besluit Raad 04 oktober 2016:

Basis

[Inleiding](#)

Zeist heeft veel milieukwaliteit om trots op te zijn. Iedereen wil in een prettige omgeving wonen, werken en verblijven. Maar wat vinden mensen in Zeist nou echt belangrijk op het gebied van milieu en duurzaamheid? Daar wilden we in dit proces achter komen. Milieu is de verantwoordelijkheid van ons allemaal. Samen met inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van groene groepen zijn we in gesprek gegaan. Uit die gesprekken is een gezamenlijk perspectief ontwikkeld om in Zeist een beweging te maken naar een klimaatneutraal Zeist in 2030, een circulaire economie, een groen dooraderd Zeist en een goede kwaliteit van de leefomgeving. Dit perspectief is in dromen en kansen weergegeven in de Brede Milieuvisie. De ambities richten zich op bovenwettelijke taken.

[Argumenten](#)

1. Waarom een Brede Milieuvisie?
2. Hoe verhoudt zich de Brede Milieuvisie tot het Milieubeleidsplan dat we hiervoor hadden?

3. Hoe zag het proces eruit?
4. Samen op weg
5. Ambities op een rij
6. Waarom Klimaatneutraal van 2050 naar 2030?
7. Relatie milieu en duurzaamheid
8. De Brede Milieuvisie geeft invulling aan het Coalitieakkoord Samen Kansen Pakken
9. De Brede Milieuvisie sorteert voor op de nieuwe omgevingswet
10. De Brede Milieuvisie sluit aan bij wat er in de wereld om ons heen gebeurt.

Toelichtingen

☒	Financiën	☐	Juridisch	☐	Risicos
☒	Communicatie	☐	Automatisering	☐	Anders

[Verdere proces](#)

VERDIEPING

Inleiding

[terug](#)

ARGUMENTATIE

Waarom een Brede Milieuvisie?

Op gebied van de leefomgeving verandert er veel en in snel tempo. We krijgen bijvoorbeeld te maken met meer hemelwater, de mogelijkheden voor hergebruik van afval nemen toe, er zijn steeds meer initiatieven om duurzame energie te genereren en op gebied van mobiliteit is de elektrische fiets in opkomst. Deze en de vele andere veranderingen hebben ertoe geleid dat we het huidige Milieubeleidsplan – dat afliep in 2011 en in 2012 is geëvalueerd – opnieuw en met een breder perspectief hebben geactualiseerd in de voorliggende Brede Milieuvisie. Daarin zijn onze milieu- en duurzaamheidsambities bij elkaar gebracht. De Brede Milieuvisie fungeert als kapstok voor alles wat er op milieugebied en aan de ‘Planet’ kant van duurzaamheid gebeurt in en voor Zeist.

Hoe verhoudt zich de Brede Milieuvisie tot het Milieubeleidsplan dat we hiervoor hadden?

Het huidige Milieubeleidsplan is er, net als de Brede Milieuvisie, op gericht om de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Ondertussen zijn er nieuwe trends en ontwikkelingen die we een plek willen geven. Zo is het huidige Milieubeleidsplan opgesteld in een tijd waarin de relatie tussen overheid en samenleving veel minder intensief was. De gezamenlijkheid zoals wij die nu voelen, speelde op dat moment minder. Tijden zijn veranderd. Het huidige Milieubeleidsplan is niet meer actueel. Niet op inhoud en niet op de manier zoals we anno 2016 met elkaar omgaan als overheid en samenleving. Met deze visie beogen we de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor onze leefomgeving neer te zetten, bieden we inspiratie voor nieuwe maatschappelijke initiatieven en zetten we een duidelijke stip aan de horizon naar een omgeving waar het prettig wonen, werken en verblijven is.

Hoe zag het proces eruit?

Na vaststelling van de bestuursopdracht door het college in juni 2014, heeft de gemeenteraad net voor de zomer van 2014 in een interactieve sessie haar wensen en verwachtingen kunnen uitspreken. Zowel op proces als op inhoud. U wilde graag weten wat de samenleving belangrijk vindt en prioriteit wil geven,

welke “offers” inwoners willen brengen, rolverdeling tussen gemeente en samenleving, welke bijdrage kunnen inwoners zelf leveren en welke bijdrage levert de gemeente. En voor de raad een belangrijk punt; hoe maken we milieubeleid leuk voor een brede groep.

Vervolgens is in de periode januari – juli 2015 door een afvaardiging uit de samenleving gewerkt aan het scherp krijgen van de (bovenwettelijke) milieuambities voor Zeist. De groep heeft met veel inzet en enthousiasme haar inbreng geleverd. Op een aantal avonden heeft ook de ambtelijke organisatie meegepraat. Net als medewerkers van de Omgevingsdienst die tijdens alle avonden aanwezig waren. Op basis van de ambities is daarna in afstemming met de werkgroep gewerkt aan de fijn slijpen van de Brede Milieuvisie, zodat we droom en uitvoering in een goede balans hebben.

Samen op weg

De dialoog in de samenleving heeft een droom en perspectief opgeleverd over het wonen, werken en verblijven in Zeist. Daaruit is veel energie losgekomen om aan de slag te gaan. De Brede Milieuvisie brengt focus aan in alle initiatieven die al lopen en geeft richting aan de beweging die we met de samenleving willen maken, en de samenleving met ons. Om te zorgen voor het behoud en waar mogelijk het versterken van onze leefomgeving. We doen dit samen en dit moet hands-on. Alleen dan kunnen we de grote ambities uit deze milieuvisie waarmaken. Daarom is de milieuvisie groep – overigens met vrije toegankelijkheid voor iedereen – reeds aan de slag gegaan met een uitvoeringsprogramma om concreet invulling te geven aan de ambities uit de Brede Milieuvisie.

Ambities op een rij

Het voorstel van de brede milieuvisie groep is om aan de hand van vier pijlers de komende jaren aan de slag te gaan om de kwaliteit van het milieu en onze leefomgeving te behouden en verbeteren en te streven naar een duurzame ontwikkeling en het nemen van verantwoordelijkheid voor een duurzame toekomst:

1. **Klimaat en energie:** we gaan op weg naar een klimaatneutraal Zeist in 2030;
2. **Circulaire economie:** we handelen vanuit kringlopen en hergebruik, delen en gebruiken in plaats van uit bezit;
3. **Levend netwerk van natuur, landschap en cultuurhistorie:** we zorgen voor een met groen dooraderd Zeist;
4. **Gezonde leefomgeving en kwaliteit van leven:** we zetten ons in voor een goede lucht- en waterkwaliteit, minder geluidshinder en een duurzame voedselvoorziening.

Waarom Klimaatneutraal van 2050 naar 2030?

De gemeentelijke beleidslijn in programma Duurzaamheid is tot nog toe steeds geweest: Zeist klimaatneutraal in 2050. De brede milieuvisie groep wil deze datum naar voren halen. Verschillende omliggende gemeenten zijn ons hierin al voor gegaan (Utrecht, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Houten). Voor Zeist is 2030 een aanzienlijke versnelling en een forse bijstelling van de ambitie. Het argument vanuit de groep is, dat een horizon tot 2050 te weinig urgentie geeft om NU hard aan het werk te gaan. De noodzaak om klimaatneutraal te worden en CO₂ uitstoot terug te brengen wordt in de samenleving in het algemeen breed gedeeld, maar het is lastig om zelf de stappen te zien die dan de komende jaren (al) noodzakelijk zijn en die ieder (zelf) kan zetten. De kansen om klimaatneutraal te worden zijn onder andere door de toegenomen technologische mogelijkheden en het grotere bewustzijn onder inwoners toegenomen. We willen deze beweging een extra impuls geven door de ambitie bij te stellen. Daar willen inwoners van Zeist ook de schouders onderzetten: zie bijvoorbeeld het initiatief van Samenwerkingsverband Energie Zeist. Als het college en de raad deze ambitie omarmen, dan komen we met een plan welke stappen we moeten zetten om in 2030 zo ver te zijn.

Relatie Milieu en Duurzaamheid

De ambities uit de Brede Milieuvisie dragen in belangrijke mate bij aan duurzaamheid. Er is – uiteraard – een direct verband met het Programma Duurzaam. De Brede Milieuvisie beperkt zich qua duurzaamheid tot de “planet-kant” van duurzaamheid. Op dit punt is tijdens het interactieve proces en het opstellen van de Brede Milieuvisie de vinger stevig aan de pols gehouden: zowel deelnemers als ambtelijke vertegenwoordigers zien in het proces en de uiteindelijke uitkomst/inhoud van de Brede Milieuvisie een wederzijdse versterking en een vrij natuurlijk overvloeien van het domein duurzaamheid naar milieu en vice versa. Behalve de gewenste versnelling van de ambitie van 2050 naar 2030, sluit de Brede Milieuvisie aan op het Programma Zeist Duurzaam.

De Brede Milieuvisie geeft invulling aan het Coalitieakkoord Samen Kansen Pakken

De ambities uit de Brede Milieuvisie brengen de doelstelling uit het coalitieakkoord dichterbij: “Een duurzame samenleving is de norm. Daarbij richten we ons op het verminderen van het gebruik van energie. Dat is goed voor het milieu, zorgt voor een betere luchtkwaliteit en levert uiteindelijk ook minder energielasten op voor inwoners en gemeente.” De Brede Milieuvisie spreekt zich ook – in lijn met het coalitieakkoord – uit over reeds benoemde ambities zoals omgaan met afval, over de (groene) leefomgeving, over CO₂ reductie (verduurzamen 3000 woningen) en over mobiliteit (stimuleren fietsgebruik). Nieuw beleid toetsen we aan wat dit bijdraagt aan de vier pijlers.

De Brede Milieuvisie sluit aan bij wat er in de wereld om ons heen gebeurt.

Duurzaam omgaan met onze leefomgeving staat hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Overall om ons heen is verandering gaande als het gaat om milieu en duurzaamheid. Steeds meer mensen voelen de urgentie om een goede leefomgeving na te laten aan de generaties na ons.

We zien dat economische patronen zich steeds meer richten op het sluiten van ketens. Daar moeten we in Zeist de juiste voorwaarden voor creëren, zodat er nieuwe economische kansen ontstaan die zowel de werkgelegenheid als onze leefomgeving verder helpt.

Nationaal en internationaal is er steeds meer aandacht voor klimaatverandering. In december 2015 is (door 195 landen) een wereldwijd klimaatakkoord gesloten waarin het streven wordt vastgelegd de opwarming van de aarde te beperken. Ook China en de VS, de twee belangrijkste vervuilers werken hier aan mee. Europa wil dat in 2030 de uitstoot van broeikasgassen met 40% verminderd is.

Binnen de U10 is een regionale beweging die serieus werk wil maken van duurzame energie. De samenwerkende gemeenten ontwikkelen een ruimtelijk-economische koers met “*groen, gezond en slim*” als richtinggevend motief. Een van de thema’s is ‘Groeien met kwaliteit en duurzaamheid’. Dat sluit aan bij de ambities uit de Brede Milieuvisie.

Bij het streven naar koers van en voor de hele regio, wil de U10 gebruikmaken van de gezamenlijke denkracht van raadsleden, (mede-)overheden, bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en samenleving.

[terug](#)

TOELICHTING

[terug](#)

VERDERE PROCES

Planning en uitvoering

Op dit moment werken we samen met inwoners en organisaties **al** aan een uitvoeringsplan om het gezamenlijke toekomstbeeld en de kansen zoals opgenomen in de Brede Milieuvisie om te zetten in concrete acties. De gemeente en de Omgevingsdienst (Odr) faciliteren dit proces. Een deel van de groep die heeft meegedaan aan het opstellen van de Brede Milieuvisie denkt en doet **weer** met ons mee. De uitdaging is om andere partijen daarbij aan te laten sluiten. Zodat de koplopergroep een bredere basis vindt en ook de rest van Zeist aanhaakt.

Tot nog toe zijn tijdens twee avonden alle ideeën, die de afgelopen maanden ontstonden op hun haalbaarheid beoordeeld. Zo is een lijst van projecten ontstaan die we als eerste willen oppakken. De projecten worden momenteel concreet gemaakt. Dit vormt de basis voor het uitvoeringsplan. Dit uitvoeringsplan is dynamisch en kan meer gezien worden als agenda van onderwerpen waar we mee aan de slag willen en gaan. Op verschillende plekken in en buiten onze organisatie. Vaak in samenwerkingsconstructies tussen gemeente en samenleving zoals het Samenwerkingsverband Energie Zeist, Platform Stadslandbouw en de wijze waarop we met de HoutEnergieStation (HES) aan de slag zijn.

Met de groep en betrokken onderdelen van de eigen organisatie gaan we – bovenop de uitvoeringsmaatregelen die we nu al opnemen in het uitvoeringsplan – voor elke pijler richtinggevende doelen formuleren en een verkenning naar de onderlinge spanning tussen pijlers. Dit komt als “kop”

bovenop het uitvoeringsprogramma. Daarmee maken we een tussenstap tussen de visie (die in meer algemene termen is gesteld en een vergezicht schetst) en concrete uitvoerende maatregelen voor een bepaalde periode. Om te kunnen bepalen of de resultaten uit de visie daadwerkelijk dichterbij komen, zijn namelijk meetbare tussenstappen in de vorm van doelstellingen voor de middellange termijn nodig, die richting gaan geven aan de uitvoeringsprojecten. Het uitvoeringsprogramma blijft het karakter houden van een dynamisch proces, omdat de kansen en ontwikkelingen snel en onverwacht op kunnen treden en dan om actie vragen. Om de balans te vinden tussen ruimte voor anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en toch inhoudelijk en financieel focus te houden en een robuuste lijn te volgen, gaan we uit van een jaarlijks uitvoeringsprogramma, inclusief een doorkijk naar de komende vier jaren. Dit is vergelijkbaar met hoe de begroting werkt.

Op dit moment vindt een actualisatie plaats van het programma Zeist Duurzaam. In goede afstemming met het Uitvoeringsplan Brede Milieuvisie wordt bekeken in welke vorm het programma kan bijdragen aan de ambities uit de Brede Milieu Visie.

Daarnaast kunnen wij in het reguliere werk op het gebied van verkeer, beheer en onderhoud van de openbare ruimte en hoe we omgaan met afval, ook een belangrijke bijdrage leveren aan de ambities uit de Brede Milieuvisie.

De visie biedt ruimte aan de dynamiek op het onderwerp en de dynamiek in de samenleving. Er gebeurt veel waar we niet op kunnen sturen, op willen sturen, en die we wel de kans willen geven. Zie de ontwikkelingen op gebied van duurzame energie, op gebied van de circulaire economie etc. We houden wel focus op wat wij verstaan onder die leefomgeving, maar in uitvoering als in doelstellingen is er voldoende ruimte voor de dynamiek van de samenleving. Dit soort bewegingen willen we vanuit de gemeente faciliteren en regisseren, en inbedden in het uitvoeringsprogramma.

Evaluatie

Monitoring (welke resultaten behalen we met zijn allen en dat ter inspiratie en motivatie teruggeven aan de samenleving) is een belangrijk onderdeel van de Brede Milieuvisie. Dat willen we met enige regelmaat laten zien. In een jaarlijks terugkerend moment met de raad willen we terug kijken op de behaalde resultaten en vooruitkijken naar de in te zetten uitvoeringsmaatregelen, zodat u uw controlerende taak naar behoren invulling kunt geven en kunt bijsturen als daar aanleiding toe is.

[terug](#)

BIJLAGENB

1. Brede Milieuvisie Zeist
2. Werkboek Brede Milieuvisie Zeist

RAADSBESLUIT - gewijzigd

Gemeente **Zeist**

Behoort bij raadsvoorstel

Nr. 16RV043

De raad van de gemeente Zeist;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 mei en 04 oktober 2016;

BESLUIT:

1. De Brede Milieuvisie vast te stellen.
2. Het milieubeleidsplan 2008-2012 in te trekken.
3. In het op te stellen uitvoeringsplan verdere uitwerking geven aan de 4 pijlers in de vorm van richtinggevende doelen, waarna dit eerste uitvoeringsplan ter vaststelling aan uw raad zal worden aangeboden.
4. De raad jaarlijks in een raadsinformatiebijeenkomst op de hoogte stellen van de plannen en de voortgang (evaluatie).

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 04 oktober 2016.

De raad voornoemd,

mr. J. Janssen, griffier

drs. J.J.L.M. Janssen, voorzitter